

Stobbenhoppen in een woud van wilg en berk

Aan de oostzijde van de Zeijerwiek scheen een oud veentje te liggen. Vanaf de dijk van de Zeijerwiek kon je het veentje niet zien. Het lag verscholen in een woud van takken van hoofdzakelijk wilg en berk. Het Veldakkersveen stond wel vermeld op de topografische kaart. Op een zaterdagmiddag trokken enkele leden van de werkgroep voor nader onderzoek het gebiedje in. Zij baanden zich moeizaam een weg door het dichtgegroeide veentje met overal peilloos diepe gaten. Na een verraderlijke tocht zagen zij plots enkele mosveldjes en open water. Het enthousiasme werd steeds groter toen oude veenputten zichtbaar werden. Vol enthousiasme werd het verhaal aan de andere werkgroepleden verteld. Hun enthousiasme was aanvankelijk niet groot, want waar begin je aan... in een oerwoud van takken in een slecht begaanbaar gebied.

Een lid van de werkgroep, Piet Takens, vertelde dat hij als kind had geholpen met het baggelen. Met een soort net aan een stok, een beugel, werd de natte veenachtige prut opgeschept. In een houten baggelbak werd het te drogen gelegd. Maar eerst werd de baggel aangestampt met een soort klompen. Als de baggel na enkele dagen was ingedroogd werd het op een veld gegooid. Met planken onder de klompen werd de baggel 'platgetrapt' en vervolgens in turven gestoken. De turf diende als brandstof voor de kachel en werd naar de nabij gelegen boerderijen vervoerd. Het was loodzwaar werk en ook de kinderen moesten mee helpen. De verhalen uit die tijd waren boeiend en het waren juist die verhalen die tot enthousiasme

leidden. Want het zou toch mooi zijn om die verhalen uit het landschap zichtbaar te maken en te houden. At kwam met het voorstel om eerst maar eens een doorgang te forceren. Het doel was om een soort zichtplek te maken naar die verder gelegen waterplas. Het kon wel eens de eerste zichtlijn of zichtplek in Nederland geweest zijn. Vanaf het drie meter hoger gelegen dijkje van de Zeijerwiek zou die waterplas voor de wandelaar zichtbaar worden.

Het Staatsbosbeheer was grotendeels eigenaar van het gebied en was enthousiast over de plannen. Landschapsbeheer Drenthe wilde de vrijwilligers graag ondersteunen. Beiden adviseerden om alle begroeiing te verwijderen en om daarna de waterstand te verhogen. Een vijftal particuliere eigenaren of erven lagen ook nog met eigendommen in het veentje. Zij werden per brief gevraagd om medewerking en met alle eigenaren werd een gesprekje gevoerd. Aan de keukentafel lukte het om hun instemming te krijgen.

Alles was nu goed voorbereid en op een zaterdagmorgen in november trok de werkgroep het veentje in. Met spanzagen zou met de hand kleine wilg worden afgezaagd. De enige motorzaag die beschikbaar was, werd ingezet voor de dikkere wilg, berk en els langs de randen. Het was zwaar werk, de levende en dode wilgentakken grepen in elkaar en waren lastig los te trekken. De takken werden op enkele zandkopjes die her en der in het veentje lagen op hopen gegooid. Er werd zelfs een vlot gebouwd om de laatste wilgen in en langs de waterplas af te zagen.

Het was goed uitkijken voor de nauwelijks zichtbare veenputten. Eén verkeerde stap en je zakte weg. Op sommige plekken was sprake van een peilloze diepte.

Maar na veel zweet, regen- en sneeuwbuien lukte het en was een opening van circa vijf meter breed gemaakt. Vanaf de dijk was een glimp van de waterplas zichtbaar; voldoende om de nog twijfelende werkgroepleden te enthousiasmeren.

'De werkgroep pauzeerde in de luwte achter de wilgentakken in het veen. De vrijwilligers wisten inmiddels waar zij wel of niet in het verraderlijke moerasachtige veen konden lopen. De plaatselijke jachtopziener kwam op een ochtend enthousiast een kijkje nemen. De waarschuwing van de werkgroepleden voor diepe veenputten negeerde hij met een zwaaiend armgebaar. Hij kende immers van oudsher de weg door het veen. De heer Gerenstein was een geroutineerde jachtopziener van achter in de vijftig. Maar helaas, de oriëntatiepunten waren inmiddels verdwenen want deze waren immers afgezaagd. De jachtopziener zakte prompt tot aan zijn kruis in het zure veen. Zijn kruit had hij verschoten, maar ach, dat was door het natte zure veenwater toch niet meer te gebruiken.'

De afgezaagde takken lagen als een soort paasvuur te wachten. De werkgroep vond de takkenhopen geen gezicht en besloot om ze te verbranden. In het vroege en droge voorjaar lukte dat wonderwel. Het leidde wel tot enkele verontruste telefoontjes van inwoners. Eén keer kwam zelfs de brandweer in actie. De werkgroep kreeg een berisping en er werden zelfs vragen gesteld in de gemeenteraad.

Het Staatsbosbeheer en Landschapsbeheer Drenthe waren na één werkseizoen razend enthousiast over het resultaat. Ook de wandelaars vonden het boeiend. In het *Zeijer Kraantie* werd regelmatig over het doel van de snoei-activiteiten en de avonturen bericht. De lezers werd verteld dat naar Russisch voorbeeld werd gewerkt: een heus vijfjarenplan. Geregeld werd op deze wijze gecommuniceerd over de vorderingen van het plan. Een nieuwe medewerker van het Staatsbosbeheer, Henk Denkers, kwam poolshoogte nemen. Hij was met zijn vrouw neergestreken in het nabij gelegen boswachtershuisje in de Zeijerstrubben. Hij kwam oorspronkelijk uit het oosten des land en had het hier al gauw naar z'n zin. Hij vond het initiatief van de werkgroep geweldig en de sfeer leuk. Hij bood aan om te komen helpen. Hij had een bosmaaier en... een motorzaag tot zijn beschikking, dus dat aanbod werd direct aangenomen.

In het werkseizoen van 1989 was het zuidelijke deel van het Veldakkersveentje aan de beurt. De winter was zacht en het waterpeil stond relatief hoog. Dat deel was het slechtst bereikbaar want het zat vol met veenputten. Op de zandkopjes groeiden de wilgen en de berken. Maar zoals steeds was het creatief en oplossend vermogen van de werkgroep groot. Het idee werd geopperd om gebruik te maken van oude steigerplanken. Als een wilg of berk was afgezet werd de route verlengd met weer een (stuk)steigerplank. Zo ontstond het zogenaamde 'stobbenhoppen'. De plaatselijke aannemer had nog wel een partij oude steigerplanken en het werd één groot avontuur. De pioniers in het veen werden al gauw 'veenmonsters' genoemd.

Soms stapte een vrijwilliger naast de plank en verdween in het veen. Hij ging bijna kopje onder, maar geen zorgen, hij droeg een pet. Je kon iemand dan eenvoudig terugvinden door uit te kijken naar een drijvend hoofddeksel. De werkgroep had afgesproken dat nooit alleen werd gewerkt in het veen. Het uitgangspunt was om altijd met twee of meer aan de slag te gaan in verband met de veiligheid. Vrijwilliger Henk Woppenkamp gleed op een keer met zijn motorzaag onderuit op een gladde steigerplank. De dauw, in combinatie met vorst zorgde voor gladde 'wegen'. Op de radio was er nog zo gewaarschuwd voor gladheid. Aan het pionierswerk kwam na drie jaar een einde. Het Veldakkersveen was in ere hersteld.

Veenmonsters

*Wie zijn zij in de ochtenddauw
die in en om het veen verschijnen
trotsend de wind de vrieskou
dan plots weer verdwijnen*

*Wezens besmeurd, zwoegend en grommend
veenmonsters één hele klik
de vorken zwaaien de bosmaaier brommend
werden zij genoemd
de werkgroep Zeijerwiek*